

PENGEPOLITIKK

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.
11/11 MAO

Vår ref.
GAK/ASv
10/01641

Oslo
12.1.2012

Vurdering av FNOs nye regelverk for fastsettelse av NIBOR

Vi viser til Finansdepartementets brev av 5. oktober 2011, der det bes om Norges Banks syn på Finansnæringens Fellesorganisasjons (FNO) nye regelverk for fastsettelse av NIBOR-rentene. Finansdepartementet ber Norges Bank vurdere om regelverket er et tilstrekkelig tiltak for å imøtekomme finanskriseutvalgets anbefalinger, jf. NOU 2011:1 kapittel 17.4.1.

Finanskriseutvalget mener det er viktig med større åpenhet og tydeligere regler rundt fastsettelsen av NIBOR-rentene. Utvalget mener markedsaktørene er tjent med en mer gjennomsliktig struktur for fastsettelsen av referanserenter, og at en mer forutsigbar og bedre definert NIBOR-fastsettelse kan bidra til at utenlandske aktører blir mer positive til kronemarkedet. Det bør i utgangspunktet være opp til de involverte markedsaktørene hvordan de ønsker at pengemarkedsrenten skal fastsettes, men reglene bør etter utvalgets syn inneholde en utvetydig definisjon av renten, slik at det er klart hva renten uttrykker og hvordan den skal forstås i forhold til andre lands referanserenter.

FNOs regelverk for NIBOR sier at:

"NIBOR skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, "spot". [...] Rentene som den enkelte panelbank publiserer skal reflektere de renter banken vil kreve for utlån i norske kroner til en ledende bank som er aktiv i det norske penge- og valutamarkedet. Rentene skal kunne betraktes som de beste anslag på markedsrenter, men ikke som bindende tilbud".

Norges Banks mener at NIBOR-definisjonen fastslår utvetydig hva NIBOR skal uttrykke og hvordan NIBOR skal forstås i forhold til andre lands referanserenter. Det er etablert klare regler for deltakelse i NIBOR-panelet og en styringsstruktur som skal sikre at reglene blir etterlevd. Regelverket følger vanlig praksis internasjonalt. Finanskriseutvalgets anbefalinger synes dermed å være imøtekommet på dette punktet.

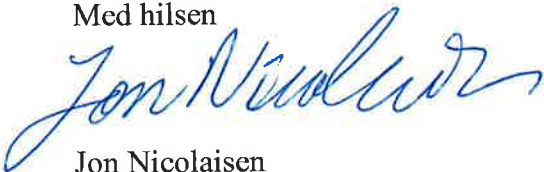
Regelverket trådte i kraft 1. august 2011. Norges Bank mottar fortsatt tilbakemeldinger om at utenlandske aktører opplever NIBOR som svært volatil i forhold til andre lands referanserenter, og at de derfor er tilbakeholdne med å delta i kronemarkedet.

Det omsettes svært lite usikrede lån i norske kroner mellom bankene. NIBOR-rentene er ikke bindende, men de er viktige som referanserenter for finansielle derivater og ved fastsettelse av bankenes utlånsrenter.

Norges Bank deler Finanskriseutvalgets vurdering av at det bør være opp til markedsaktørene selv å avgjøre hvordan renten skal fastsettes. Norges Bank vil imidlertid ikke utelukke at den organisasjonsmessige strukturen rundt fastsettelsen av NIBOR-rentene kan være med på å bidra til manglende gjennomsiktighet i fastsettelsen av rentene. Organisasjonsmessig og fysisk nærhet mellom enheter som stiller priser som benyttes som referanserenter for finansielle kontrakter og enheter som selv tar risiko i det samme markedet, kan gi opphav til et prinsipal/agent-problem. Etter Norges Banks syn bør det i den enkelte bank i NIBOR-panelet være klare retningslinjer for å identifisere og håndtere mulige interessekonflikter som kan oppstå i og mellom bankene som deltar i rentefastsettelsen. Slike retningslinjer vil bidra til sikre at NIBOR faktisk reflekterer renten banken vil kreve for utlån i pengemarkedet. Norges Bank vil tilrå at Finansdepartementet ber Finanstilsynet vurdere å pålegge NIBOR-bankene å utarbeide slike retningslinjer.

Fastsettelsen av et regelverk for NIBOR, etableringen av et system for å beregne overnattenrenten i interbankmarkedet (NOWA – Norwegian Overnight Weighted Average), samt endringen i Norges Banks system for å styre bankenes reserver har som siktemål å bedre pengemarkedets funksjonsmåte. Norges Bank vurderer ytterligere tiltak for å få et bedre fungerende kronemarked.

Med hilsen

Jon Nicolaisen

Kristine Falkgård